

elevtal og ressourceforbrug, og de meget betydningsfulde ændringer i 1990, der gjorde skolebestyrelserne til skolens vigtigste ledelsesorgan.

Som grundlag for lovforslaget ligger desuden en række erfaringer fra det meget omfattende 4-årige udviklingsprogram for folkeskolen, som Folketinget vedtog i 1987. Endvidere erfaringerne fra de mange frikommuneforsøg på folkeskoleområdet og erfaringerne fra Undervisningsministeriets kvalitetsudviklingsprojekt.

Det foreliggende forslag er således sidste fase i en længerevarende reformperiode. Derfor er der i forbindelse med dette lovforslag foretaget en fuldstændig gennemskrivning af lovteksten.

De vigtigste ændringer i forhold til gældende lov er:

Nyformulering af folkeskolens formål og præcisering af ansvarsfordelingen:

- øget vægt på kulturelle forudsætninger og forståelse for naturen,
- øget vægt på indsigt, virkelyst og handlekraft,
- præcisering af fordelingen af rettigheder, ansvar og pligter mellem kommuner, skoler, forældre og elever.

Folkeskolens fagække justeres:

- flere timer til eleverne, bl.a. til dansk i det tidlige skoleforløb samt musik i 6. klasse,
- øget vægt på fremmedsprog med engelsk fra 4. klasse, tilbud om tysk fra 6. klasse og fransk som valgfag i 8.-10. klasse samt mulighed for fransk som alternativ til tysk,
- øget vægt på de naturfaglige områder med det nye fag natur/teknik i 3. og 4. klasse og forskydning af geografi og biologi fra 3.-7. til 5.-8. klasse.

Målstyring i stedet for detaljstyring:

- den faglige kvalitet styrkes ved ministeriets fastlæggelse af mere udførlige formål med præcisering af grundlæggende kundskabsområder i folkeskolens fag og ved at udbygge de vejledende læseplaner og undervisningsvejledninger med forslag til undervisningsdifferentiering og tilbud om vejledende opgavesæt,
- øget vægt på undervisningsdifferentiering, som tager udgangspunkt i den enkelte elevs evner, udviklingstrin og faglige standpunkt med sigte mod det mål, den enkelte elev kan nå,
- eleverne på de ældste klassetrin vælger mellem undervisningsmål på 2 niveauer i hvert af fagene matematik, engelsk, tysk, fysik/kemi og tilbydes

frivillige afgangsprøver svarende til det valgte mål,

- frihed til organisering af undervisningen under respekt for klassens enhed og skolens mål. Alle regler om fagdelt/ikke-fagdelt undervisning, kursusdelt undervisning, klassens time og samlæsning på tværs af klasser og klassetrin ophæves.

Skolen skal tage bedre hånd om de bogligt svage elever:

- præcisering af retten til at få en undervisning, der svarer til den enkelte elevs behov,
- øget opmærksomhed på grundlæggende kundskaber og bedre tid til indlæringen som et sikkerhedsnet for de usikre eller langsomme elever,
- indførelse af natur/teknik og øget brug af edb-teknologi, der inddrager andre færdigheder end de rent boglige, og som ikke er bundet af den trykte tekst,
- bedre plads til praktiske og musiske valgfag.

Skolen åbnes for samarbejde med det omgivende samfund:

- skolens virksomhed kan omfatte kulturelle aktiviteter, der inddrager børn og voksne, foreninger, institutioner og organisationer i lokalsamfundet,
- skolen kan også beslutte, at voksne kan deltage i undervisningen på de ældste klassetrin.

Administrative og økonomiske konsekvenser

Et af lovforslagets formål er at fortsætte den afbureaukratisering og deregulering af folkeskolen, der muliggør yderligere forenkling og lettelse i det administrative arbejde såvel lokalt som centralt. På en række områder vil det efter lovforslaget således ikke længere være nødvendigt for kommunerne at indhente ministeriets godkendelse til at indrette sig i overensstemmelse med lokale ønsker og behov.

De foreslåede nye fag, den ændrede placering af visse eksisterende fag og klassens time medfører ikke i sig selv en forøgelse af det samlede timetal.

Den i lovforslaget foreslåede forøgelse af den fastsatte mindste ugentlige undervisningstid vil heller ikke betyde, at kommunernes samlede udgifter skal forøges.

Siden midten af 70'erne er elevtallet i folkeskolen faldet med ca. 200.000 svarende til ca. 27 pct. Ressourceforbruget pr. elev i folkeskolen har i den samme periode udvist en vækst på knap 40 pct. Da elevtallet i folkeskolen faldt, indkasserede staten ikke nogen besparelse. Gevinsten blev i kommunerne. I de kommende år vil elevtallet stige igen, om end det langt fra vil nå op på niveauet fra før faldet satte ind.